

FI

FI

FI

EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 21.2.2011
KOM(2011) 75 lopullinen

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE SEKÄ ALUEIDEN
KOMITEALLE**

**Sisämarkkinoiden hallinnoinnin parantaminen hallinnollisen yhteistyön laajentamisen
avulla – Sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmän (IMI) laajentamista ja
kehittämistä koskeva strategia**

ETA:n kannalta merkityksellinen teksti

SEK(2011) 206 lopullinen

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE SEKÄ ALUEIDEN
KOMITEALLE**

**Sisämarkkinoiden hallinnoinnin parantaminen hallinnollisen yhteistyön laajentamisen
avulla – Sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmän (IMI) laajentamista ja
kehittämistä koskeva strategia**

ETA:n kannalta merkityksellinen teksti

SISÄLLYSLUETTELO

1.	Johdanto	4
1.1.	Sisämarkkinoiden toimenpidepaketti	4
1.2.	Sisämarkkinoilla harjoitettavan hallinnollisen yhteistyön lujittaminen	4
1.3.	IMI:n tarjoamien mahdollisuuksien täysipainoinen hyödyntäminen	5
2.	Strategia järjestelmän laajentamiseksi uusille aloille	6
2.1.	IMI:n perusperiaatteet	7
2.2.	Laajentamista koskevat kriteerit	8
2.3.	Potentiaaliset uudet toiminnot	9
2.4.	Potentiaaliset uudet politiikanalat	10
2.5.	Synergiat olemassa olevien tietoteknisten välineiden ja järjestelmien kanssa	10
2.6.	Olemassa olevien toimintojen käyttö uusiin tarkoituksiin	11
3.	Laajentamiseen liittyvät haasteet	11
3.1.	Henkilötietojen suojan turvaaminen	11
3.2.	Joustavan laajentamisen helpottaminen	12
3.3.	Riittävien resurssien turvaaminen	12
3.4.	Yksinkertaisuus	14
3.5.	Kaikkien sidosryhmien osallistuminen	14
3.6.	Järjestelmän korkean suorituskyvyn ja korkean turvallisuustason varmistaminen....	16
4.	Päätelmät ja jatkotoimet	17
4.1.	Hallinnollisen yhteistyön tarkastaminen	17
4.2.	IMI:ä koskeva säädösehdotus	17
4.3.	Suunnittelun laajentamisen soveltamisala ja aikataulu	18

4.4.	Tietotekniikan jatkokehitys.....	18
------	----------------------------------	----

1. JOHDANTO

1.1. Sisämarkkinoiden toimenpidepaketti

Euroopan kansalaiset ja yritykset hyötyvät joka päivä sisämarkkinoiden tarjoamista mahdollisuuksista. Jotta voidaan varmistaa, että markkinat toimivat ongelmitta, jäsenvaltioiden viranomaisten on tehtävä tiivistä yhteistyötä antamalla toisilleen keskinäistä apua ja vaihtamalla tietoja. Sisämarkkinoista ei saada konkreettista hyötyä, jollei EU:n oikeutta sovelleta asianmukaisesti eikä sen tuomia oikeuksia puolusteta. Jäsenvaltioiden välinen hallinnollinen yhteistyö on keskeisessä asemassa aidosti rajattomien sisämarkkinoiden luomisessa.

Lokakuun 27. päivänä 2010 antamassaan tiedonannossa ”Sisämarkkinoiden toimenpidepaketti”¹ komissio esitti 50 ehdotusta, joista yksi oli eurooppalaisten viranomaisten henkilökohtaiseen yhteydenpitoon pohjautuvan verkkoyhteisön luominen. Tämän vuoksi komissio aikoo laatia sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmän (IMI) laajentamiseen tähtäävän strategian. IMI:n kehittäminen on avainasemassa sisämarkkinoiden hallintotavan parantamisessa, koska se helpottaa kaikilla hallintotasoilla kansallisten viranomaisten päivittäin harjoittamaa tehokasta rajat ylittävää yhteistyötä.

1.2. Sisämarkkinoilla harjoitettavan hallinnollisen yhteistyön lujittaminen

EU:n laajentuminen vuonna 2004 toi EU:hun kymmenen uutta jäsenvaltiota ja yhdeksän uutta virallista kieltä sekä kasvatti räjähdysmäisesti jäsenvaltioiden kahdenvälisen suhteiden määrää. Oli ilmeistä, että hallinnollinen yhteistyö voisi toimia vain, jos sen tueksi kehitettäisiin nykyaikainen monikielinen tietojenvaihtojärjestelmä². Euroopan komissio ja jäsenvaltiot kehittivät yhdessä sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmän, jolla viranomaisia autetaan täyttämään keskinäistä avunantoa koskevat velvoitteensa.

IMI otettiin käyttöön helmikuussa 2008 ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun tarkistetun direktiivin (2005/36/EY) tueksi. Jäsenvaltioilla on ollut joulukuusta 2009 alkaen lakisääteinen velvollisuus käyttää IMI:ä palveludirektiivin (2006/123/EY) ja palveludirektiivin VI luvun mukaisten jäsenvaltioiden välisen sähköisen tiedonvaihdon käytännön järjestelyjen vahvistamisesta 2 päivänä lokakuuta 2009 tehdyn komission päätöksen 2009/739/EY mukaisten tietojenvaihtovelvoitteidensa täyttämiseen. IMI:ssä on nykyään yli 5 700 rekisteröitynyttä toimivaltaista viranomaista, ja sillä on 11 000 rekisteröitynyttä käyttäjää.

¹ Komission tiedonanto ”Sisämarkkinoiden toimenpidepaketti – Kohti kilpailukykyistä sosiaalista markkinataloutta – 50 ehdotusta työskentelyn, yrittäjyyden ja kaupankäynnin parantamiseksi” (KOM(2010) 608, 27.10. 2010).

² Sisämarkkinoiden alan yhteensovittamista käsittelevän neuvoa-antavan komitean 18. marraskuuta 2003 pidetyssä kokouksessa jäsenvaltioiden pääjohtajat hyväksyivät seuraavan operatiivisen päätelmän: Puheenjohtaja pani merkille, että kokouksessa sovittiin, että oli tarpeen kehittää tietojenvaihtojärjestelmä, joka parantaisi sisämarkkinatietojen vaihtoa ja hallinnointia, koska kyseistä järjestelmää tarvitaan laajentuneilla sisämarkkinoilla tarvittavan tehostetun yhteistyön tueksi (*‘The Chairman noted that it was agreed that there was a need to develop an information system to improve the exchange and management of internal market information, given that such a system is required to support the enhanced cooperation that will be necessary in an enlarged Single Market.’*).

IMI on komission ja jäsenvaltioiden yhteistyössä kehittämä turvallinen, uudelleen käytettävä ja monikielinen sähköinen verkkosovellus. IMI:n avulla 30 ETA-maan kansalliset, alueelliset ja paikalliset viranomaiset voivat pitää nopeasti ja helposti yhteyttä kollegoihinsa muissa ETA-maissa. IMI auttaa käyttäjiään i) löytämään oikean yhteysviranomaisen toisessa maassa, ii) olemaan yhteydessä kyseisiin viranomaisiin käyttämällä ennakkoon käännettyjä vakiokysymyksiä ja -vastauksia sekä iii) seuraamaan tietopyynnön etenemistä seurantajärjestelmän avulla. IMI on suunniteltu joustavaksi järjestelmäksi, joka voidaan mukauttaa helposti tukemaan niitä sisämarkkinalainsäädännön osa-alueita, jotka sisältävät hallinnollista yhteistyötä koskevia säännöksiä (ks. liitteenä olevan komission valmisteluasiakirjan I jakso).

IMI:n perusajatuksena on EU:n jäsenvaltioiden lukuisien kahdenvälisen suhteiden korvaaminen yhdellä järjestelmällä: IMI-verkostolla.

IMI:n tärkeimpiin etuihin kuuluu se, että sen avulla voidaan poistaa onnistuneesti pahimmat esteet yhteistyön tieltä. Tällaisia esteitä ovat muun muassa epävarmuus yhteysviranomaisesta, kielimuurit, erilaiset hallinto- ja työkulttuurit sekä vakiintuneiden yhteistyömenettelyjen puuttuminen. Koska jäsenvaltiot ovat olleet mukana järjestelmän suunnittelussa, IMI tarjoaa jokaisen EU-maan hyväksymät yhdenmukaiset työmenetelmät.

IMI on myös joustava sen suhteen, millaisen organisaattiorakenteen kukin jäsenvaltio valitsee sille. IMI-verkoston hajautetun rakenteen vuoksi kunkin osallistuvan maan on nimettävä kansallinen IMI-koordinaattori (NIMIC), joka huolehtii IMI-hankkeen yleisestä koordinoinnista. Jäsenvaltiot voivat vapaasti nimetä useampia koordinaattoreita eri alueille tai IMI:n kattamille yksittäisille lainsäädäntöaloille.

1.3. IMI:n tarjoamien mahdollisuuksien täysipainoinen hyödyntäminen

Kahdella IMI:n kattamalla alalla (palvelut ja ammattipätevyys) on vielä runsaasti käyttämätöntä potentiaalia. IMI:n vuosikertomuksessa³ on lisätietoa kyseisillä aloilla meneillään olevista toimista. Tässä tiedonannossa keskitytään tarkastelemaan sitä, kuinka IMI:ä voidaan käyttää apuna ratkaisevien muutosten tekemisessä sisämarkkinoilla tehtävään rajat ylittävään hallinnolliseen yhteistyöhön ja sen mukauttamisessa 2000-luvun vaatimuksiin sekä EU:n kansalaisten ja yritysten odotuksiin. IMI:n tarjoamat mahdollisuudet perustuvat siihen, että 1) IMI:in on mahdollista lisätä uusia aloja, 2) sille voidaan kehittää uusia toimintoja, 3) se voidaan yhdistää muihin tietotekniikkajärjestelmiin ja 4) sen olemassa olevia toimintoja voidaan käyttää uusiin tarkoituksiin. Tämän vuoksi IMI:stä voidaan kehittää hallinnollisen yhteistyön joustava työvälineistö, joka helpottaa omalta osaltaan sisämarkkinoiden hallintotavan parantamista. Jos tietyllä lainsäädäntöalalla ei ole hallinnollista yhteistyötä tukevaa tietojenvaihtojärjestelmää, IMI:n uudelleenkäytöstä varta vasten kehitettävän uuden järjestelmän sijaan saadaan seuraavat edut:

a) Parempi kustannustehokkuus

Julkisten palvelujen tehokkaampi tarjonta kuuluu keskeisiin haasteisiin sitä mukaa kuin paine julkisten menojen ja julkisen talouden alijäämien supistamiseen kasvaa. Uudelleen käytettävän järjestelmän mukauttaminen on selkeästi edullisempaa kuin

³ Ks. IMI:n vuosikertomus, joka on saatavilla osoitteessa <http://ec.europa.eu/imi-net>.

täysin uuden välineen kehittäminen sähköistä tietojenvaihtoa varten (ks. liitteenä olevan komission yksiköiden valmisteluasiakirjan II jakso). Yhden verkoston käytöstä saadaan myös mittakaavasäästöjä jaetun ylläpidon, käyttäjätuen, koulutuksen ja levittämisen ansiosta.

b) Parempi käyttäjäystävällisyys

IMI:n uudelleenkäytöstä koituu myös monia etuja toimivaltaisille viranomaisille. Viranomaiset, joilla on valtuudet toimia useammalla sisämarkkinapolitiikan alalla, eivät joudu käyttämään monia eri tietojenvaihtojärjestelmiä. Niiden on opeteltava käyttämään vain yhtä uutta tietoteknistä välinettä, ne voivat säilyttää päivitettyjä yhteystietoja yhdessä paikassa ja ne voivat seurata ja valvoa muiden maiden viranomaisten kanssa käymäänsä tietojenvaihtoa yhden portaalin avulla. Mitä suurempi osa viranomaisten päivittäisestä työstä voidaan suorittaa IMI:n avulla, sitä suurempaa hyötyä ne saavat IMI:stä, sillä harvemmin käytettyihin järjestelmiin liittyy aina riski käyttäjätunnusten ja tunnussanojen unohtamisesta sekä epävarmuutta järjestelmien käyttöön liittyvistä yksityiskohdista.

c) Nopeammat ja ennakoitavammat ratkaisut

Tietojenvaihtojärjestelmän kehittäminen mittatilauksena hallinnollisen yhteistyön tarpeita varten on yleensä pitkälinen ja arvaamaton prosessi. Viiveet ja odottamattomat vaikeudet ovat varsin yleisiä tietotekniikan kehitystyössä. Olemassa olevan järjestelmän uudelleenkäyttö tarjoaa nopeamman ja ennakoitavamman ratkaisun, joka perustuu jo kokeiltuun ja testattuun teknologiaan.

d) Turvallisuus

IMI tarjoaa verkkoympäristön, jonka turva- ja tietosuojatoimien, kuten käyttötarkoituksen rajoittamisen ja käyttöoikeuksien valvonnan, luotettavuudesta on saatu konkreettista näyttöä. Myös komission ja jäsenvaltioiden suorittamista järjestelyistä moduulien asettamiseksi loppukäyttäjän saataville (muun muassa organisaatorakenne, rekisteröinti, koulutus ja käyttäjätuki) on saatu arvokasta käytännön kokemusta.

e) Matalampi kynnys pilottihankkeiden toteuttamiseen

Viimeinen tärkeä valmiista järjestelmästä saatava etu on se, että se tarjoaa mahdollisuuden ehdotetun ratkaisun operatiivisen toteutettavuuden testaamiseen ilman ajan ja resurssien tuhlaamista prototyyppiin, joka saatetaan hylätä myöhemmin. Kynnys käyttökelpoisuuden osoittavan pilottihankkeen toteuttamiseen on suhteellisen matala jopa sellaisilla aloilla, joilla sidosryhmät ovat yksimielisiä tietotekniikkavälineen tarpeellisuudesta. Pilottihanke voidaan käynnistää ilman tietotekniikan kehittämisestä aiheutuvia kustannuksia järjestelmän olemassa olevien toimintojen uudelleenkäytön avulla.

2. STRATEGIA JÄRJESTELMÄN LAAJENTAMISEKSI UUSILLE ALOILLE

Vaikka edut, jotka saadaan IMI:n laajentamisesta uusille politiikanaloille, ovat ilmeisiä, on tärkeää, että tuleva laajennus toteutetaan hallitusti ja kestäväällä tavalla.

Nyt on oikea aika tarkastella IMI:n strategisia tavoitteita ja niiden saavuttamisen edellyttämiä toimia.

2.1. IMI:n peruseriaatteet

Ennen IMI:n jatkokehitystä olisi otettava huomioon seuraavat pääperiaatteet.

a) Uudelleenkäytettävyys

IMI:n tarkoituksena on auttaa jäsenvaltioita täyttämään keskinäistä avunantoa koskevat velvoitteensa tehokkaasti ja vaikuttavasti, mahdollisimman vähäisin kustannuksin ja ilman, että jokaisen yksittäisen lainsäädäntövälineen tueksi joudutaan luomaan erillinen tietojenvaihtojärjestelmä. Vaikka samat viranomaiset ovat vastuussa monista sisämarkkinalainsäädännön osa-alueista, niiden ei pitäisi joutua käyttämään hallinnollisessa yhteistyössä montaa eri tietotekniikkajärjestelmää.

b) Organisatorinen joustavuus

IMI on suunniteltu siten, että se on helppo mukauttaa olemassa olevaan organisaatioon. Sen toimintojen joustavuus tarjoaa mahdollisuuden sen mukauttamiseen eri puolilla Eurooppaa käytettäviin hallintorakenteisiin ja -kulttuureihin. Käyttäjiltä ei edellytetä ennakkotietoutta muiden jäsenvaltioiden hallintohierarkioista, jotta he voivat vaihtaa tietoa.

c) Sopimukseen perustuvat yksinkertaiset menettelyt

IMI keventää hallinnollista raskautta ja mahdollistaa toimintalinjat, jotka erilaisten kansallisten hallintomenettelyjen monimutkaisuus sulkisi pois muussa tapauksessa. Tähän päästään sopimalla hallinnollisessa yhteistyössä noudatettavista yksinkertaisista työskentelytavoista.

d) Monikielisyys

Monikielisyys on olennainen osa EU:n 22 virallisella kielellä tarjottavaa IMI-palvelua. Ennakkoon käännettyjen säänneltyjen kysymys- ja vastauskokonaisuuksien lisäksi käyttäjät voivat toimittaa vapaamuotoisia lisätietoja, kommentteja ja liiteasiakirjoja. Jotta käyttäjien olisi helpompi tulkita kyseisiä tietoja, IMI-verkkosivustolla on linkki komission konekäännösohjelmaan ECMT:hen⁴. Parhaillaan kehitettävässä ECMT:n korvaavassa välineessä on saatavilla useampia kielipareja. IMI on ollut alusta lähtien mukana välineen kehitystyössä testikäyttäjänä.

e) Käyttäjäystävällisyys

IMI on suunniteltu käyttäjäystävälliseksi, intuitioon perustuvaksi ja helppokäyttöiseksi välineeksi, jonka käyttö edellyttää vain vähäistä koulutusta (lento-yhtiöiden varausjärjestelmän ja verkkoasiointijärjestelmien tavoin). Nykyisen tietotekniikan kehityksen tarkoituksena on parantaa käyttäjäystävällisyyttä käyttäjiltä saadun palautteen perusteella.

⁴

ECMT:n käyttö keskeytettiin asiassa T-19/07 16. joulukuuta 2010 annetun Euroopan unionin yleisen tuomioistuimen tuomion jälkeen.

f) Tietosuoja

IMI noudattaa sisäänrakennetun yksityisyyden suojan periaatetta, jonka mukaan yksityisyyttä ja tietosuojaa koskevien periaatteiden noudattaminen sisältyy järjestelmään alusta pitäen sen sijaan, että se lisättäisiin siihen jälkikäteen. Tämän ansiosta IMI takaa korkean tekniikkaan ja menettelyihin liittyvän tietosuojan tason.

g) Käyttäjien välttyminen tietotekniikkakustannuksilta

IMI:llä työskentelyyn tarvittaisiin vain tietokone, jossa on internetyhteys. Erityisohjelmistojen tai -laitteiden asentaminen ei ole tarpeen.

2.2. Laajentamista koskevat kriteerit

Laajentamisen painopistealueet tullaan määrittämään sisämarkkinoiden toimenpidepakettia ja Eurooppa 2020 -strategian tavoitteita koskevan julkisen keskustelun tulosten ja vuotuisen kasvuselvitykseen⁵ perustuvien talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson päätelmien perusteella.

Tekniikka ei aseteta rajoituksia IMI:in lisättävien uusien alojen, kehitettävien uusien toimintojen ja olemassa oleviin tietoteknisiin välineisiin luotavien linkkien määrälle. Laajentamiseen liittyy kuitenkin organisatorisia rajoituksia. On laadittava suunnitelmat jatkokehitystä varten ja järjestelmän käsitteellinen yhtenäisyys on säilytettävä. Alat, joille IMI laajennetaan, voitaisiin sen vuoksi valita ja asettaa tarkeysjärjestykseen seuraavien perusteiden mukaan:

- 1) Olisi suotavaa, että uusi käyttäjäryhmä on yhteydessä tai osittain päällekkäinen olemassa olevien käyttäjäryhmien kanssa, jotta laajentaminen edistäisi monikäyttöisen välineen tarjoamista osalle käyttäjäyhteisöä.
- 2) Etusijalle olisi asetettava sellaisten alojen lisääminen, joilla voidaan käyttää olemassa olevia toimintoja ja jotka eivät edellytä uuden tietotekniikan kehittämistä.
- 3) Jos uuden lainsäädäntöalan lisääminen ja uusien tehtävien tukeminen olemassa olevilla aloilla edellyttää uusien toimintojen kehittämistä, tämä olisi toteutettava yleisellä tasolla, jotta uusi moduuli voidaan mukauttaa helposti muiden käyttäjäryhmien tarpeisiin (ei yhtä käyttötarkoitusta varten kehitettäviä toimintoja).
- 4) Mahdollisesti tarvittavan jatkokehityksen kustannuksia olisi voitava perustella lisäarvolla, joka on odotettavissa IMI:n käytöstä uusissa tai olemassa olevissa käyttäjäryhmissä taikka EU:n oikeuden täytäntöönpanossa, sekä kansalaisten ja yritysten saamalla eduilla.
- 5) Uudet alat ja toiminnot tai linkit muihin välineisiin eivät saisi vaikeuttaa järjestelmän käyttöä.

⁵ KOM(2011) 11, 12.1.2011.

Jos IMI:n käytölle on kysyntää sellaisilla politiikanaloilla ja sellaisiin tarkoituksiin, jotka eivät ole kyseisten perusteiden mukaisia ja joista ei ole odotettavissa synergiaa olemassa olevien käyttäjäyhteisöjen kanssa, olisi tutkittava vaihtoehtoa ohjelmiston kehittämisestä erillään IMI:stä.

2.3. Potentiaaliset uudet toiminnot

IMI tarjoaa käyttäjilleen monenlaisia toimintoja. Näitä ovat seuraavat:

- 1) kahden toimivaltaisen viranomaisen välinen turvallinen tietojenvaihto yksittäistapauksista, jotka saattavat sisältää henkilötietoja;
- 2) varoitusjärjestelmä, jonka avulla toimivaltaiset viranomaiset voivat varoittaa muita jäsenvaltioita talouden toimijan aiheuttamasta vakavasta riskistä, joka vaarantaa sisämarkkinoiden asianmukaisen ja turvallisen toiminnan;
- 3) viranomaisten hallinnointimoduuli, jonka avulla jäsenvaltiot voivat rekisteröidä toimivaltaisia viranomaisia IMI:n käyttäjiksi, antaa niille tehtäviä kansallisten hallintorakenteidensa puitteissa ja päivittää viranomaisia koskevia tietoja;
- 4) monikielinen kansallisten rekisterien hakemisto, josta voidaan hakea jäsenvaltioiden ylläpitämiä tietoja sisällöstä, käyttöehdoista ja yhteyshenkilöistä ja johon voidaan asettaa suorat linkit verkossa oleviin tietoihin (otetaan käyttöön helmikuussa 2011).

Monien muiden hallinnollista yhteistyötä edellyttävien lainsäädäntöalojen lähempi tarkastelu on osoittanut, että jotta IMI:ssä voitaisiin tarjota kattava palvelupaketti, tarvitaan

- 1) ilmoitusmenettelyjä tukevia yleistöimintoja (esimerkiksi palvelut sekä teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisen valvonta; sähköinen kaupankäynti ja yhteissijoitusyritykset⁶)
- 2) tietokanta, josta voidaan hakea vaihdettuja tietoja ja joka ei sisällä luottamuksellisia eikä henkilötietoja;
- 3) tekninen väline⁷, jota olemassa olevat verkostot voivat käyttää tarpeen mukaan jäsenvaltioiden väliseen hallinnolliseen yhteistyöhön, jotta kansalaiset, yritykset ja organisaatiot voivat olla vuorovaikutuksessa toimivaltaisten viranomaisten kanssa vaihtaakseen tietoja niiden kanssa;
- 4) sisällön syndikointijärjestelmä, joka mahdollistaa sen, että muut järjestelmät ja verkkosivustot (esimerkiksi Sinun Eurooppasi) voivat käyttää osaa tiedoista, kuten toimivaltaisten viranomaisten yhteystietoja, monen eri tarkoitukseen.

⁶ Arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset.

⁷ Kyseisenkaltaisen vuorovaikutusvälineen avulla voidaan välttää päällekkäisyys olemassa olevien sähköisen hallinnon portaalien kuten palveludirektiivin mukaisten keskitettyjen asiointipisteiden kanssa ja sähköiseen hallintoon liittyvien hankkeiden kuten SPOCS:n (Simple Procedures Online for Cross-border Services) ja PEPPOLin (Pan-European Public Procurement Online) kanssa. Tarkoituksena on käyttää sen sijaan olemassa olevia välineitä uudelleen ja saada mahdollisia synergiaetuja.

Tämän tiedonannon liitteenä olevan komission yksiköiden valmisteluasiakirjan III jaksossa on aiheesta lisätietoa.

2.4. Potentiaaliset uudet politiikanalat

Komission yksiköt tutkivat hiljattain politiikanaloja, joilla IMI vaikuttaa käyttökelpoiselta välineeltä sisämarkkinalainsäädännön täytäntöönpanon parantamiseksi. Myös jäsenvaltiot ovat laatineet luettelon politiikanaloista, joiden ne uskovat voivan hyötyä IMI:n käytöstä tietojenvaihtovälineenä (ks. liitteenä olevan komission yksiköiden valmisteluasiakirjan IV jakso). Luettelo on suuntaa-antava ja tilapäinen, sillä sen määrittäminen, voiko IMI edistää rajat ylittävää yhteistyötä kyseisillä aloilla ja, jos voi, millä tavalla, edellyttää perusteellisempaa tutkintaa.

2.5. Syngriat olemassa olevien tietoteknisten välineiden ja järjestelmien kanssa

Lisäksi on selvitettävä, voitaisiinko IMI:n toimintoja ja olemassa olevien tietotekniikkajärjestelmien tarjoamia toimintoja käyttää täydentämään toisiaan. Ensiksi kannattaisi kehittää yhteinen todennusjärjestelmä niille runsaslukuisille välineille, joita viranomaiset eri puolilla EU:ta käyttävät tällä hetkellä. Tämä helpottaisi suuresti IMI:n käyttäjien toimintaa, koska ne voisivat käyttää komission eri järjestelmiä samalla käyttäjätunnuksella ja salasalla. Yksi tällaisista välineistä on Euroopan komission todennuspalvelu (ECAS), jota yhä useammat tietotekniikkapalvelut, kuten Euroopan oikeusportaali ja CIRCABC⁸, käyttävät jo nyt.

Synergiaetuja voidaan saada myös linkittämällä IMI samojen käyttäjäryhmien käyttämiin olemassa oleviin järjestelmiin, kuten säänneltyjen ammattien tietokantaan, johon jäsenvaltiot asettavat luettelot ammateista, joita säännellään kansallisella tasolla, ja toimivaltaisten viranomaisten yhteystiedot. Tämä aiheuttaa osittaista päällekkäisyyttä IMI:n kanssa ja kaksinkertaista työtä. Tähän ongelmaan olisi löydettävä ratkaisu.

Yksi esimerkki aloista, joilla tarvitaan täydentäviä ratkaisuja, on yhtiöoikeus. Yhtiöoikeuden alalla on kehitettävä menetelmiä eurooppalaisten kaupparekisterien välisen yhteistyön parantamiseksi eurooppalaisen kaupparekisteripalvelun ja BRITE-hankkeen⁹ puitteissa ja aiemman toiminnan tulosten perusteella. Näyttäisi myös siltä, että IMI kannattaisi yhdistää e-Certis-tietokantaan¹⁰, joka sisältää rajat ylittävissä julkisissa hankinnoissa käytettävien kansallisten sertifikaattien mallit.

Lisäksi olisi tutkittava mahdollisuutta IMI:n täydentämiseen Trusted Exchange Platform -hankkeella (ISA:n työohjelmasta peräisin oleva eTrustExchange-aloite). IMI tukee tällä hetkellä loppukäyttäjien välistä tietojenvaihtoa. Lisäksi eTrustExchange voisi tarjota jäsenvaltioille mahdollisuuden olemassa olevien järjestelmien ja IMI:n väliseen turvalliseen tietojenvaihtoon.

⁸ CIRCABC:tä (Communication and Information Resource Centre for Administrations, Businesses and Citizens) käytetään sellaisten yhteisten työalueiden luomiseen, joilla käyttäjäyhteisöt voivat tehdä yhteistyötä verkossa sekä jakaa tietoa ja resursseja.

⁹ Business Register Interoperability Throughout Europe.

¹⁰ e-CERTIS on Euroopan komission tietojärjestelmä, joka auttaa käyttäjiä yksilöimään erilaiset sertifikaatit ja todistukset, joita eri ETA-maiden hankintamenettelyissä vaaditaan.

2.6. Olemassa olevien toimintojen käyttö uusiin tarkoituksiin

Eri hallintotasojen viranomaisilta saatu palaute kokemuksista, joita niillä on EU:n oikeuden täytäntöönpanosta, voisi olla tärkeä tietolähde, jolla voitaisiin helpottaa EU:n oikeuden täytäntöönpanoa. IMI:n nykyistä luetteloa yli 5 700 toimivaltaisesta viranomaisesta ja niiden sähköpostiosoitteista voitaisiin käyttää yhdessä IPM-verkkokyselytyökalun¹¹ kanssa välineenä, jonka kautta saataisiin vaikutusten ja toimintaperiaatteiden arvioinnissa käytettäviä tietoja jäsenvaltioiden suostumuksella ja tiiviissä yhteistyössä niiden kanssa.

IMI:n käyttäjät ovat osoittaneet mielenkiintoa sellaista yleistä tietojenvaihtoa kohtaan, joka ei perustuisi tiettyyn säädökseen vaan sisältäisi yleisluontoisia tai horisontaalisia kysymyksiä esimerkiksi toisen jäsenvaltion hallinnollisista menettelyistä.

IMI:n tietojenvaihtokapasiteetti on kehitetty rajat ylittävää yhteydenpitoa varten, mutta sitä käytetään myös kansallisten viranomaisten väliseen yhteydenpitoon osana laajempaa rajat ylittävää tietojenvaihtoa. IMI:n käytölle kansallisten viranomaisten väliseen yhteydenpitoon ei ole teknisiä esteitä. Eräät jäsenvaltiot ovatkin ilmaisseet kiinnostuksensa IMI:n laajempaan käyttöön tähän tarkoitukseen. IMI:n käyttöä puhtaasti kansallisella tasolla olisi säänneltävä säädöksellä, sillä komission ja jäsenvaltioiden tehtävät ja vastualueet on määritettävä selkeästi ja avoimesti.

3. LAAJENTAMISEEN LIITTYVÄT HAASTEET

3.1. Henkilötietojen suojan turvaaminen

IMI on ensimmäinen EU:n toteuttama hanke, jonka tarkoituksena on luoda yleinen, uudelleen käytettävissä oleva kehys viranomaisten väliselle tietojenvaihdolle, joka perustuu kansallisten tietotekniikkajärjestelmien käyttöön. Suuri osa nykyisin vaihdettavista tiedoista sisältää henkilötietoja. IMI noudattaa sisäänrakennetun yksityisyyden suojan periaatetta, jonka mukaan yksityisyyttä ja tietosuojaa koskevien periaatteiden noudattaminen sisältyy järjestelmään alusta pitäen. Se pitäytyy tiukasti myös käyttötarkoituksen rajoittamista ja käyttöoikeuksien valvontaa koskevissa periaatteissa. Tietosuojaan liittyvät näkökohdat ovat osa järjestelmän päivittäistä käyttöä, ja niitä käsitellään myös koulutusaineistossa. Tämän vuoksi IMI:ssä käytettävien tekniikoiden ja menettelyiden tietosuojan taso on korkea ja IMI:n käyttäjillä on hyvät tiedot yleisistä tietosuojaperiaatteista. IMI:n verkkosivustolla on erillinen tietosuojaa käsittelevä osio, jolla kaikki olennaiset tiedot ovat lukijoiden saatavilla.

Konkreettisten tietosuojatoimenpiteiden ohella Euroopan tietosuojavaltuutettu on ilmoittanut olevansa edelleen huolissaan IMI:n toiminnan oikeusperustasta. Nykykäytännön mukaan viranomaisten välillä vaihdettavien tietojen tarkoitus ja laajuus vahvistetaan ammattipätevyyttä koskevassa direktiivissä ja

¹¹ IPM (interaktiivinen politiikan suunnittelu, eli Interactive Policy Making) antaa jäsenvaltioiden viranomaisille ja EU:n toimielimille paremman käsityksen kansalaisten ja yritysten tarpeista. Järjestelmä otettiin käyttöön sidosryhmien kuulemisprosessin helpottamiseksi käyttämällä helppokäyttöistä ja suoraviivaista verkkokyselylomaketta, joka helpottaa vastaajien osallistumista kyselyihin ja kyselyiden tulosten poliittista analysointia.

palveludirektiivissä ja erityissäännöt, joilla varmistetaan EU:n tietosuojalainsäädännön noudattaminen kaikilta osin, annetaan kahdessa komission päätöksessä ja suosituksessa¹². Jotta voidaan välttää tietosuojaongelmista aiheutuvat esteet, jotka haittaavat IMI:n laajentamista, komissio aikoo esittää ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi vuoden 2011 alkupuoliskolla. Tällä horisontaalisella säädöksellä, joka toimitetaan neuvoston ja Euroopan parlamentin hyväksyttäväksi, luodaan kattava tietosuojakehys, joka parantaa Euroopan tietosuojavaletuutetun¹³ ehdotusten mukaisesti oikeusvarmuutta erityisesti IMI:n laajentamisessa uusille aloille.

3.2. Joustavan laajentamisen helpottaminen

Komissio on tutkinut, kuinka IMI:llä voitaisiin parantaa voimassa olevan sisämarkkinalainsäädännön täytäntöönpanoa. Vaikka hallinnollisen yhteistyön laajentamisella olisi epäilemättä myönteinen vaikutus moniin direktiiveihin, se, että voimassa oleva lainsäädäntö ei tarjoa riittävän täsmällistä oikeusperustaa jäsenvaltioiden väliselle tietojenvaihdolle, saattaa muodostaa huomattavan esteen IMI:n käytölle. Direktiivien muuttaminen pelkästään sen vuoksi, että niihin voitaisiin lisätä viittaus IMI:n käyttöön niiden täytäntöönpanossa, ei ole hyväksyttävä vaihtoehto.

Tämä ongelma olisi otettava huomioon edellä mainitussa horisontaalisessa säädöksessä kehittämällä yleinen oikeusperusta IMI:n käytölle EU:n sisämarkkinalainsäädännön täytäntöönpanoon liittyvässä hallinnollisessa yhteistyössä. Kaikki yleiset näkökohdat olisi sisällytettävä säädöksen artiklaosaan, kun taas yhteistyön piiriin sisällytettävät yksittäiset lainsäädäntöalat voitaisiin määrittää yksityiskohtaisemmin liitteissä.

3.3. Riittävien resurssien turvaaminen

a) Rahoitus

IMI:stä aiheutuvat menot liittyvät järjestelmän kehittämiseen ja parantamiseen, IMI:n ylläpitoon komission tietokeskuksessa, huoltoon, järjestelmähallintoon, toisen vaiheen tukeen, koulutukseen, yhteydenpitoon ja tiedotukseen (ks. liitteenä olevan komission valmisteluasiakirjan II jakso).

IMI:n kehittämiskustannukset rahoitettiin aluksi IDABC-ohjelmasta (yleiseurooppalaisten sähköisten viranomaispalveluiden yhteentoimiva toimittaminen julkishallinnolle, yrityksille ja kansalaisille), kunnes ohjelman voimassaolo päättyi vuonna 2009. Komissio vastasi heinäkuuhun 2010 saakka huollosta, toisen vaiheen

¹² Sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmän (IMI) täytäntöönpanosta henkilötietojen suojelun osalta 12 päivänä joulukuuta 2007 tehty komission päätös N:o 2008/49/EY (EUVL L 13, 16.1.2008, s. 18); sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmään (IMI) liittyvistä tietosuojaohjeista 26 päivänä maaliskuuta 2009 annettu komission suositus N:o K(2009) 2041; palveluista sisämarkkinoilla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/123/EY VI luvun mukaisten jäsenvaltioiden välisen sähköisen tiedonvaihdon käytännön järjestelyjen vahvistamisesta 2 päivänä lokakuuta 2009 tehty komission päätös, tiedoksiannettu numerolla K(2009) 7493 (EUVL L 263, 7.10.2009, s. 32).

¹³ Viimeksi 27. heinäkuuta 2010 päivätyssä kirjeessä, joka oli vastaus komission kertomukseen tietosuojan tilasta sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmässä (KOM(2010) 170). Kirje ja kertomus ovat saatavilla IMI:n verkkosivuston tietosuojaosiossa osoitteessa <http://ec.europa.eu/imi-net>.

tuesta, järjestelmähallinnosta, ylläpidosta, koulutuksesta, yhteydenpidosta ja tiedotuksesta aiheutuvista kustannuksista.

Heinäkuussa 2010 päästiin sopimukseen IMI:n rahoittamisesta vuodet 2010–2015 kattavasta ISA-ohjelmasta (yhteentoimivuusratkaisut eurooppalaisille julkishallinnoille)¹⁴, joten sovelluksen käyttö ja parantaminen vuonna 2010 rahoitettiin kyseisestä ohjelmasta. On todennäköistä, että IMI:n rahoittamista ISA-ohjelmasta jatketaan vuoteen 2012. Tämä riippuu kuitenkin ohjelman yleisten painopisteiden ja käytettävissä olevien varojen vuotuisen uudelleentarkastelun päätelmistä. Komissio vastaa edelleen ylläpito-, koulutus-, yhteydenpito- ja tiedotuskustannuksista.

Koska IMI:n käyttö on palveludirektiivin täytäntöönpanossa on pakollista, rahoitukseen liittyviä näkökohtia on täsmennettävä nykyisen rahoitussuunnitelman ja myöhemmin annettavan, seuraavaa monivuotista rahoituskehystä koskevan ehdotuksen mukaisesti.

b) Komission resurssit

Komissio on perustanut erityisryhmän, joka valvoo IMI-verkoston kehittämistä ja tukemista. Ryhmän tarjoamat palvelut kattavat kansallisille IMI-koordinaattoreille tarkoitetun neuvontapisteen, kysymyssarjat sisältävän IMI-tietokannan ylläpidon, käännösten hallinnoinnin, IMI:n loppukäyttäjille tarkoitetun sähköisen itseopiskeluaineiston, IMI-verkkosivuston hallinnoinnin, koulutus-, tiedotus- ja verkottumistapahtumien järjestämisen, tiedotusaineiston tuottamisen, yhteydenpidon lainsäädännön operatiivisesta täytäntöönpanosta vastaaviin yksikköihin sekä IMI:n oikeudellisten ja tietosuojanäkökohtien hallinnoinnin.

Lisäksi komissio tarjoaa henkilöresursseja IMI:n ylläpitoa, huoltoa ja kehittämistä varten. Monikielisen tietojenvaihtojärjestelmän tarjoaminen ja huolto vaikuttaa myös komission käännöspalveluresursseihin.

c) Kansalliset resurssit

Päävastuu IMI:n toteutuksesta ja sujuvasta toiminnasta on jäsenvaltioilla, joiden on investoitava sen varmistamiseen, että verkosto toimii tehokkaasti.

IMI:n laajentaminen olisi toteutettava asteittain, jotta voidaan välttää jäsenvaltioiden viranomaisien ylikuormittuminen. Laajentamisen suunnittelussa olisi otettava huomioon seuraavat seikat:

- Laajentaminen olisi suunniteltava huolellisesti ja toteutettava vaiheittain, jotta jäsenvaltioilla on riittävästi aikaa varmistua siitä, että kaikki vaaditut toimenpiteet on yksilöity ja tavoitteiden saavuttamisen edellyttämät resurssit ovat käytettävissä.
- Jäsenvaltioiden olisi tarkasteltava uudelleen nykyistä kansallista IMI-organisaatiotaan varmistuakseen siitä, että se on soveltuu toimimaan laajentuneessa IMI-verkostossa, jossa toimii huomattava määrä erilaisia loppukäyttäjiä.

¹⁴

Päätös N:o 922/2009/EY (EUVL L 260, 3.10.2009, s. 20).

- Kansallisen IMI-koordinaattorin (NIMIC) asema korostuu entisestään, kun IMI:n käyttö laajennetaan uusille aloille. NIMIC:n olisi katsottava olevan keskeisessä asemassa sisämarkkinoiden sujuvan kansallisen tason toiminnan kannalta. IMI-koordinaattoreilta saadun palautteen perusteella näyttää siltä, että kaikki jäsenvaltiot eivät pidä NIMIC:n asemaa keskeisenä, mikä on aiheuttanut ongelmia, jotka liittyvät resurssien riittämättömyyteen, henkilöstön suureen vaihtuvuuteen ja riittämättömään poliittiseen tukeen NIMIC:n asemalle ja vastuualueille. Edellä mainitussa horisontaalisessa säädöksessä olisi käsiteltävä myös kansallisen IMI-koordinaattorin aseman vahvistamista.

3.4. Yksinkertaisuus

IMI:n kehittämisestä tähän mennessä saatu kokemus on osoittanut, että jos tavoitteena on kaikkien sidosryhmien todellisten tai kuviteltujen vaatimusten täyttäminen, siihen liittyy aina riski tietotekniikkaratkaisujen muuttamisesta liian monimutkaisiksi. Tuloksena ei välttämättä ole käyttäjäystävällinen väline. On parempi aloittaa suhteellisen yksinkertaisella sovelluksella ja mukauttaa sitä tarvittaessa, kun sovelluksen käytöstä on saatu riittävästi kokemusta.

IMI:n vahvuuksiin kuuluu myös se, että se jakaa yhteistyöprosessin yksinkertaisiin, hallittaviin ja läpinäkyviin vaiheisiin. IMI:n laajentaminen uusille aloille, uusien toimintojen lisääminen siihen tai sen linkitys muihin välineisiin eivät saisi muuttaa sitä käyttäjien kannalta monimutkaisemmaksi. IMI:n käytön olisi pysyttävä yksinkertaisena ja intuitioon perustuvana.

Ennen menettelyjen koodaamista ohjelmistoihin olisi varmistettava, että ne ovat mahdollisimman yksinkertaisia. Pullonkaulat olisi paljastettava ja poistettava ja menettelyjä olisi tehostettava mahdollisuuksien mukaan, jotta voidaan välttää tietotekniikkamoduulien muuttuminen aivan liian monimutkaisiksi ja vain yhteen käyttötarkoitukseen soveltuviksi.

Jotta hallinnollinen yhteistyö olisi sujuvaa, uuden lainsäädännön täytäntöönpanon vaikutuksia kansallisiin, alueellisiin ja paikallisiin viranomaisiin olisi tarkasteltava lainsäädäntöprosessin varhaisessa vaiheessa. Hallinnollista yhteistyötä koskevien vaatimusten olisi oltava riittävän selkeitä ja käytännönläheisiä. Lisäksi olisi arvioitava prosessia tukevan tietotekniikkavälineen tarpeellisuutta. Tätä prosessia voitaisiin käyttää myös hallinnollisesta yhteistyöstä saadun käytännön kokemuksen jakamiseen, jonka avulla voidaan välttää virheiden toistaminen. Komissio aikoo tutkia, kuinka hallinnollisen yhteistyön järjestelmällinen tarkastaminen voitaisiin parhaiten sisällyttää sen sisäisiin menettelyihin.

3.5. Kaikkien sidosryhmien osallistuminen

IMI-hankkeessa on mukana monia sidosryhmiä, ja jos sen laajentaminen uusille aloille toteutuu, sen hallinnointi vaikeutuu. On olennaista, että hankkeen hallintorakenne on avoin ja tehokas ja kaikki sidosryhmät ymmärtävät menettelyt ja foorumit, joita käytetään sovittaessa hankkeeseen liittyvistä näkökohdista.

a) Järjestelmän päivittäinen hallinnointi

Komissio on IMI:n järjestelmävastaava, joka tekee aloitteita ja hankintoja, kehittää, käyttää ja ylläpitää järjestelmää, valvoo sen talousarviota sekä varmistaa, että se täyttää asianmukaisesti kaikkien sidosryhmien tarpeet.

b) Toimintalinjoja koskevat päätökset

IMI:n ohjauskomiteassa ovat edustettuina kaikki IMI-hankkeeseen osallistuvat sidosryhmät (järjestelmävastaava, järjestelmätoimittaja, sisämarkkinoiden alan yhteensovittamista käsittelevä neuvoa-antava komitea (IMAC) ja IMI:n käyttäjät).

Ohjauskomitea on vastuussa

- hankkeen strategisen linjan ja painopisteiden määrittämisestä IMAC:n IMI-työryhmän vahvistamien painopisteiden perusteella;
- korkean tason seurannasta ja valvonnasta;
- loppukäyttäjien etujen edustamisesta ja sen varmistamisesta, että kaikki sidosryhmät ovat mukana suunnitteluprosessissa.

IMI:n loppukäyttäjiä ohjauskomiteassa edustavat komission yksiköt, jotka ovat vastuussa IMI:n tukemista yksittäisistä lainsäädäntöaloista (tällä hetkellä säännellyt ammatit ja palvelut).

Sisämarkkinoiden alan yhteensovittamista käsittelevää neuvoa-antavaa komiteaa IMI:n ohjauskomiteassa edustaa komission MARKT-pääosaston sisämarkkinapolitiikan suunnittelusta ja koordinoinnista vastaavan yksikön päällikkö.

c) Asiantuntijaryhmiltä saatava neuvot ja ohjeet

Jäsenvaltioiden sidosryhmät osallistuvat IMI-hankkeeseen erilaisten neuvoa-antavien komiteoiden ja asiantuntijaryhmien jäseninä. Ne antavat komissiolle IMI:n kehittämistä koskevia neuvoja ja ohjeita.

1) Tekniikkaa, hallintoa ja toimintalinjoja koskevat yleisneuvot ja -ohjeet

IMAC:n IMI-työryhmä perustettiin IMAC:n alaryhmäksi, joka neuvoa komissiota IMI:n kehittämiseen liittyvissä horisontaalisissa kysymyksissä.

Koska IMI on suunniteltu yleiseksi ja uudelleenkäytettäväksi järjestelmäksi, joka kattaa mahdollisesti monia eri politiikanaloja, verkoston jatkokehitystä ja laajentamisesta on tärkeää pohtia horisontaaliselta kannalta. Lisäksi on olennaista varmistaa, että IMI:n koordinoitirakenne pysyy vakaana. IMAC:n IMI-työryhmä vastaa tästä tehtävästä. Se edustaa eri aloilla toimivia IMI:n kansallisia käyttäjiä.

Kaikki kansalliset IMI-koordinaattorit ovat yleensä edustettuina työryhmässä, ja ne toimivat kotijäsenvaltionsa kaikkien IMI-käyttäjien lukuun. Työryhmä vastaa muun muassa

- IMI-ohjelmistojen kehittämisen lähtökohtana käytettävien yksinkertaistettujen hallinnollisen yhteistyön menettelyjen sopimisesta;
- tilanteen kehittymisen seurannasta sekä sidosryhmien sitoutuneisuuden ja saavutettujen tulosten raportoinnista;

- käyttäjien antaman palautteen ja IMI-sovelluksen parantamista koskevien pyyntöjen välittämisestä;
- IMI-ohjelmiston parantamista koskevien pyyntöjen asettamisesta tärkeysjärjestykseen.

2) Alakohtaiset neuvot ja ohjeet

Tällä hetkellä kolme alakohtaista asiantuntijaryhmää osallistuu sellaisten oikeudellisen kysymysten käsittelyyn, joita liittyy IMI:n käyttöön niiden erityisalalla, määritelläkseen tietojenvaihdon sisällön ja siihen osallistuvat toimivaltaiset viranomaiset. Nämä ovat ammattipätevyyden koordinaattorikomitea, palveludirektiivin täytäntöönpanoa käsittelevä asiantuntijaryhmä ja työntekijöiden lähettämistä työhön käsittelevän asiantuntijakomitean alaryhmä. Viimeksi mainittu perustettiin tutkimaan erilaisia tietojenvaihtojärjestelmiä, joilla voitaisiin lujittaa ja edistää työntekijöiden lähettämistä koskevan direktiivin nojalla tehtävää hallinnollista yhteistyötä.

d) Hallintorakenteen kehittäminen

Edellä kuvailtu hallintorakenne on soveltunut toistaiseksi erittäin hyvin IMI:n tarkoituksiin. Siinä näyttäisi olevan myös riittävästi joustoa IMI:n laajentamisen kannalta. Kun IMI laajennetaan uusille aloille, kyseisten alojen käyttäjäryhmien edustajia kehoitetaan liittymään IMI:n ohjauskomiteaan.

Kyseisiä aloja edustavia uusia neuvoa-antavia komiteoita ja asiantuntijaryhmiä tulee mukaan hankkeeseen. Niiden antama panos täydentää IMAC:in IMI-työryhmän toimintaa.

Sitä mukaa kun IMI laajentuu ja sen loppukäyttäjien määrä kasvaa, on entistä tärkeämpää varmistaa, että IMI:n loppukäyttäjillä on tilaisuus antaa palautetta järjestelmän käyttäjäystävällisyydestä ja jatkokehityksestä sekä osallistua näiden seikkojen kehittämiseen. Kansallisten IMI-koordinaattoreiden kautta saatavan epäsuoran käyttäjäpalautteen lisäksi komissio turvautuu moniin eri menetelmiin pitääkseen suoraan yhteyttä IMI:n käyttäjiin. Näitä menetelmiä ovat tutkimukset, koulutusjaksot, konferenssit ja verkottumisfoorumit. Myös telekonferensseista ja verkkoseminaareista voi olla hyötyä loppukäyttäjien ottamisessa entistä tiiviimmin mukaan IMI:n jatkokehitykseen.

3.6. Järjestelmän korkean suorituskyvyn ja korkean turvallisuustason varmistaminen

a) Suorituskyky

Samalla kun IMI:n käyttäjä- ja tietomäärä kasvavat, on olennaista varmistaa, että järjestelmän suorituskyky (esim. vastausajat) pysyy tyydyttävänä. IMI on suunniteltu laajennettavissa olevaksi järjestelmäksi, jonka käyttäjämäärä voidaan nostaa enimmillään jopa 100 000 käyttäjään. Seuraavilla varotoimenpiteillä pyritään lieventämään käyttäjämäärän kasvun kielteisiä vaikutuksia järjestelmän suorituskykyyn:

- IMI toimii tarkoitukseen varatulla erillisellä palvelimella komission tietokeskuksessa.
- IMI:n suorituskykyä seurataan säännöllisesti, ja sille tehdään kuormitustestejä ennen uuden toiminnon käyttöönottoa.
- IMI:ssä suoritetaan tekninen tarkastus vuonna 2011. Tarkastuksessa selvitetään, onko järjestelmän tekninen kapasiteetti riittävä suunnitelmien mukaisen toimivaltaisten viranomaisten ja käyttäjien määrän kasvun (ja tästä aiheutuvan tietomäärien kasvun) kannalta järjestelmän käytön ollessa huipussaan. Lisäksi pyritään varmistamaan, että järjestelmän suorituskyky ja luotettavuus pysyvät hyväksyttävällä tasolla.

b) Turvallisuus

Turvallisuus on IMI-järjestelmän suunnittelun, ylläpidon ja päivittäisen toiminnan tärkeä osa-alue. IMI tallentaa ja käsittelee henkilötietoja ja muita tietoja, joita ei ole tarkoitettu yleiseen levitykseen.

IMI:n laajassa turvasuunnitelmassa, joka on laadittu eurooppalaisten ja kansainvälisten turvastandardien mukaisesti, määritellään järjestelmän turvavaatimukset ja se, kuinka ne olisi täytettävä. Suunnitelmaa tarkastellaan vuosittain uudelleen, jotta voidaan varmistaa, että turvatasot pysyvät korkeina IMI:n laajentamisesta huolimatta.

4. PÄÄTELMÄT JA JATKOTOIMET

4.1. Hallinnollisen yhteistyön tarkastaminen

Tarvitaan jäsennellympää lähestymistapaa, jotta sisämarkkinoiden hallintotapaa voitaisiin parantaa hallinnollisen yhteistyön parantamisen avulla. Tämän vuoksi käytännön näkökohtia, jotka liittyvät uuden lainsäädännön täytäntöönpanoon keskus-, alue- ja paikallisviranomaisten tasolla, on tarkasteltava riittävän varhaisessa lainsäädäntöprosessin vaiheessa. Hallinnollista yhteistyötä koskevien vaatimusten olisi oltava selkeitä ja käytännöllisiä. Lisäksi prosessia tukevan tietotekniikkavälineen tarpeellisuutta olisi tarkasteltava jo alkuvaiheessa. Jos tietotekniikkaväline osoittautuu tarpeelliseksi, etusijalle olisi asetettava olemassa olevan välineen, kuten IMI:n tai jonkin muun olemassa olevan hallinnollisen yhteistyön järjestelmän (ks. liitteenä olevan komission yksiköiden valmisteluasiakirjan V jakso), käyttö tai mukauttaminen sen sijaan, että kehitettäisiin täysin uusi, yhteen käyttötarkoitukseen soveltuva väline.

Komissio aikoo tutkia joulukuuhun 2011 mennessä, kuinka hallinnollista yhteistyötä koskeva jäsennelly tarkastus voitaisiin parhaiten sisällyttää sen sisäisiin menettelyihin .

4.2. IMI:ä koskeva säädösehdotus

Kuten 27. lokakuuta 2010 annetussa komission tiedonannossa ”Sisämarkkinoiden toimenpidepaketti” todettiin, tarvitaan yleinen oikeusperusta, joka tarjoaisi kattavan

tietosuojakehyksen IMI:ssä tapahtuvaa henkilötietojen käsittelyä koskevien erityissääntöjen ja -menettelyjen vahvistamista varten ja puitteet IMI:n laajentamiselle joustavalla ja avoimella tavalla muille lainsäädäntöaloille sekä vahvistaisi kansallisen IMI-koordinaattorin asemaa.

Komissio esittää vuoden 2011 alkupuoliskolla ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi, joka muodostaa IMI:n yleisen oikeusperustan.

4.3. Suunnitellun laajentamisen soveltamisala ja aikataulu

Komissio jatkaa samalla yhdessä jäsenvaltioiden kanssa sen selvittämistä, mitkä muut politiikanalat voisivat hyötyä IMI:stä (myös voimassa olevan lainsäädännön nojalla) ja mitä lisätoimintoja tarvittaisiin. Tarkoituksena on laatia luettelo politiikanaloista, joilla IMI:n käyttö teknisenä ratkaisuna olisi tarkoituksenmukaista. Lisäksi olisi tutkittava EU:n tasolla tehtävässä hallinnollisessa yhteistyössä käytettävien tietotekniikkavälineiden välisiä synergioita ja sitä, onko käytössä mahdollisia tarpeettomia välineitä.

Jäsenvaltiot ja komissio laativat aikataulun ja suunnitelman IMI:n jatkokehitystä varten. Kehitystyössä hyödynnetään olemassa olevaa hallintorakennetta, tässä tiedonannossa määritettäviä laajentamisperusteita ja sisämarkkinapakettissa määritettäviä painopisteitä. Helmikuussa 2012 annettavaan IMI:n vuosikertomukseen liitetään raportti jatkokehitystyön edistymisestä.

4.4. Tietotekniikan jatkokehitys

Tietotekniikan jatkokehitys perustuu laajentamissuunnitelmiin. Siinä keskitytään monia eri käyttäjäryhmiä hyödyttävien toimintojen kehittämiseen. IMI:n toimintojen laajentamisessa uusille aloille käytetään mahdollisuuksien mukaan olemassa olevia tietotekniikkavälineitä. IMI:n ohjauskomitean käsittelemät ja sopimat vuotuiset ohjelmistojen kehittämissuunnitelmat perustuvat pitkän aikavälin suunnitelmiin, jotka on laadittu hallinnollisen yhteistyön yleisen välineistön kehittämistä silmällä pitäen (ks. liitteenä olevan komission yksiköiden valmisteluasiakirjan III jakso).

Komissio laatii yksityiskohtaisen teknisen analyysin määrittääkseen tarkoituksenmukaisimman tietotekniikka-arkkitehtuurin. Se analysoi myös kaikki hallinnollisen yhteistyön perusvälineistöön sisältyvät tekijät. Aihetta käsittelevä kertomus julkaistaan joulukuussa 2011.